

ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
 “Μέθοδοι Περιφερειακής Ανάλυσης”
 Εξεταστική Περίοδος Σεπτεμβρίου 2024

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ

Θέμα 1^ο

Δίνεται η απασχόληση (σε χιλ.), κατά τομέα παραγωγής στις Περιφερειακές Ενότητες (ΠΕ) της Περιφέρειας Π, το 2023.

	I	II	III
ΠΕ ₁	4	3	7
ΠΕ ₂	2	3	6
ΠΕ ₃	8	8	19

Να προσδιορίσετε σε ποιον ή ποιους τομείς της παραγωγής ειδικεύεται κάθε Περιφερειακή Ενότητα.

Απάντηση:

	I	II	III	ΣΑ
ΠΕ ₁	4	3	7	14
ΠΕ ₂	2	3	6	11
ΠΕ ₃	8	8	19	35
II	14	14	32	60

Τύπος Συντελεστή Συμμετοχής: $QL = \frac{A_{ir}}{A_r} / \frac{A_{in}}{A_n}$ ή $QL = \frac{A_{ir}}{A_{in}} / \frac{A_r}{A_n}$

πχ ο συντελεστής συμμετοχής για το Αστικό Κέντρο I στον πρωτογενή τομέα:

$$QL_{IΠΠΕ} = \frac{A_{ir}}{A_r} / \frac{A_{in}}{A_n} = \frac{4}{14} / \frac{14}{60} = 1,22$$

Το σύνολο των αποτελεσμάτων:

	I	II	III
ΠΕ ₁	1,22	0,92	0,94
ΠΕ ₂	0,78	1,17	1,02
ΠΕ ₃	0,98	0,98	1,02

Η ΠΕ εξειδικεύεται σε έναν τομέα όταν ο τομέας αυτός συμμετέχει στην απασχόληση της ΠΕ περισσότερο απ' ότι συμμετέχει στην απασχόληση της Περιφέρειας (σύμφωνα με τον πρώτο ως άνω τύπο, $A_{ir}/A_r > A_{in}/A_n$), ή όταν η ΠΕ συμμετέχει στην απασχόληση του τομέα περισσότερο απ' ότι συμμετέχει στην απασχόληση της Περιφέρειας (σύμφωνα με τον δεύτερο τύπο, $A_{ir}/A_{in} > A_r/A_n$). Συνεπώς, εξειδίκευση σημειώνεται στις περιπτώσεις που ο συντελεστής ξεπερνάει τη μονάδα. Η ΠΕ₁ ειδικεύεται στον πρωτογενή τομέα (1,22), ενώ η ΠΕ₂ ειδικεύεται στον δευτερογενή (1,17). Ελαφρά ειδίκευση εμφανίζει ο τριτογενής τομέας της ΠΕ₂ (1,02), και ο τριτογενής τομέας παραγωγής της ΠΕ₃ (1,02).

Θέμα 2^ο

Στον ακόλουθο πίνακα δίνονται στοιχεία ΑΕΠ (Y) και Πληθυσμού (P) για τις ως άνω Περιφερειακές Ενότητες.

	Y (εκ.€)	P (χιλ.)
ΠΕ ₁	320	20
ΠΕ ₂	188	16
ΠΕ ₃	672	44

Ζητείται να προσδιορισθούν οι περιφερειακές ανισότητες αξιοποιώντας τον σταθμισμένο συντελεστή μεταβλητότητας (WCV).

Απάντηση:

Τύπος Σταθμισμένου Συντελεστή Μεταβλητότητας:
$$WCV = \frac{\sqrt{\sum_r (y_r - \bar{y})^2 p_r}}{\bar{y}} 100$$

	Y (εκ.€)	P (χιλ.)	y_r	p_r	$y_r - \bar{y}$	$(y_r - \bar{y})^2$	$(y_r - \bar{y})^2 p_r$
ΠΕ ₁	320	20	16,00	0,250	1,250	1,563	0,391
ΠΕ ₂	188	16	11,75	0,200	-3,000	9,000	1,800
ΠΕ ₃	672	44	15,27	0,550	0,523	0,273	0,150
Π	1.180	80	14,75	1		Σ	2,341

Σημείωση: y_r σε χιλ. €

$$WCV = \frac{\sqrt{\sum_r (y_r - \bar{y})^2 p_r}}{\bar{y}} 100 = \frac{\sqrt{2,341}}{14,75} 100 = 10,37\%$$

Οι εξεταζόμενες Περιφερειακές Ενότητες αποκλίνουν κατά μέσο όρο 10,37% από τη –σταθμισμένη με τον πληθυσμό– ισοκατανομή εισοδήματος. Οι περιφερειακές ανισότητες θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν οριακά υψηλές, καθώς είναι ελάχιστα πάνω από την κρίσιμη τιμή του 10%.

Θέμα 3^ο

Να παρουσιασθούν οι συνιστώσες της Ανάλυσης Απόκλισης – Συμμετοχής για την οικονομία μιας περιφέρειας (r), καθώς και για έναν μεμονωμένο κλάδο της (i), και να προσδιορισθεί τι ακριβώς αποτυπώνουν.

Απάντηση:

$$ΕΣ_{ir} = A_{ir0} \left(\frac{A_{nt}}{A_{n0}} \right) - A_{ir0} \quad ΕΣ_r = A_{r0} \left(\frac{A_{nt}}{A_{n0}} \right) - A_{r0}$$

Η *Εθνική Συνιστώσα* σε επίπεδο κλάδου ($ΕΣ_{ir}$), δείχνει τη μεταβολή της απασχόλησης στον συγκεκριμένο κλάδο, αν αυτή επηρεαζόταν μόνο από τη μεταβολή της συνολικής Εθνικής Απασχόλησης (A_{nt}/A_{n0}). Αντιστοίχως, η συγκεκριμένη συνιστώσα στο σύνολο των κλάδων ($ΕΣ_r$), δείχνει το επίπεδο μεταβολής της συνολικής απασχόλησης, επίσης, αν επιδράσει σε αυτή μόνο η μεταβολή της Εθνικής Απασχόλησης (A_{nt}/A_{n0}).

$$ΟΣ_{ir} = A_{ir0} \left(\frac{A_{int}}{A_{in0}} - \frac{A_{nt}}{A_{n0}} \right) \quad ΟΣ_r = \sum_i \left[\left(\frac{A_{int}}{A_{in0}} - \frac{A_{nt}}{A_{n0}} \right) A_{ir0} \right]$$

Η *Ομολογική Συνιστώσα* στην περίπτωση ενός κλάδου ($ΟΣ_{ir}$), δείχνει τη δυναμικότητά του, δηλαδή πώς αυτός μεταβάλλεται (A_{int}/A_{in0}), συγκριτικά με τη συνολική απασχόληση (A_{nt}/A_{n0}). Θετική τιμή δείχνει ότι ο κλάδος είναι δυναμικός, ενώ μια αρνητική τιμή δείχνει ότι ο κλάδος είναι φθίνων. Στο επίπεδο του συνόλου των κλάδων, η συνιστώσα $ΟΣ_r$ δείχνει αν συνολικά κυριαρχούν στην περιφέρεια δυναμικοί (στην περίπτωση θετικού προσήμου) ή φθίνοντες κλάδοι (στην περίπτωση αρνητικού προσήμου).

$$\Delta Σ_{ir} = A_{irt} - A_{iro} \left(\frac{A_{int}}{A_{ino}} \right) \quad \Delta Σ_r = \sum_i \left[A_{irt} - A_{iro} \left(\frac{A_{int}}{A_{ino}} \right) \right]$$

Η *Διαφορική Συνιστώσα* δείχνει τις τοπικές ιδιαιτερότητες. Κατά την εξέταση ενός κλάδου ($\Delta Σ_{ir}$), αν η μεταβολή της απασχόλησης του κλάδου στην περιφέρεια (A_{irt}/A_{iro}) είναι μεγαλύτερη από τη μεταβολή της απασχόλησης του κλάδου στη χώρα (A_{int}/A_{ino}), δηλαδή ο κλάδος αναπτύσσεται ταχύτερα στην περιφέρεια, η συνιστώσα είναι θετική και θεωρείται ότι υπάρχουν τοπικά πλεονεκτήματα για τον συγκεκριμένο κλάδο. Στην περίπτωση που η συνιστώσα είναι αρνητική, ο κλάδος αντιμετωπίζει τοπικά μειονεκτήματα. Όταν εξετάζεται το σύνολο των κλάδων στην περιφέρεια ($\Delta Σ_r$), το αποτέλεσμα της συνιστώσας οδηγεί σε αντίστοιχο συμπέρασμα για τοπικά πλεονεκτήματα ή μειονεκτήματα για το σύνολο των κλάδων.